

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

0116156 ปรัชญาทางภูมิศาสตร์
Philosophy of Geography

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภูมิศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	2
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	2
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	3
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	4
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	7
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	8

รายละเอียดของรายวิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา (นำข้อมูลมาจาก มคอ.2 ข้อ 3.1.5 คำอธิบายรายวิชา)

0116156 ปรัชญาทางภูมิศาสตร์

3(3-0-6)

Philosophy of Geography

การกำเนิด วิวัฒนาการ แนวความคิดและผลงานของนักภูมิศาสตร์ ที่มีชื่อเสียงตั้งแต่ยุคคลาสสิก ยุคสมัยใหม่และหลังยุคสมัยใหม่

Origin; evolution; concepts; and works of famous geographers since the classical, modern and postmodern era

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาเฉพาะ
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
- วิชาเอก
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์นิชาภัทร เพชรแก้ว

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา อาจารย์นิชาภัทร เพชรแก้ว

5. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคเรียนที่ 2/ ชั้นปีที่ 3

6. สถานที่เรียน

อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

- 7. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
5 พฤศจิกายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 ทราบและเข้าใจแนวความคิด หรือหลักปรัชญาทางภูมิศาสตร์
- 1.2 ทราบ และ อธิบายการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทางภูมิศาสตร์ตามกาลเวลาได้
- 1.3 ทราบถึงผลงาน และแนวความคิดของนักภูมิศาสตร์คนสำคัญ
- 1.4 สามารถนำแนวความคิดทางภูมิศาสตร์อธิบายปรากฏการณ์ในพื้นที่ได้

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และมีความเข้าใจแนวความคิดทางภูมิศาสตร์ และสามารถนำไปใช้ในรายวิชาต่าง ๆ ได้

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง	-	0 ชั่วโมง	90 ชั่วโมง

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยแจ้งตารางให้นิสิตทราบ

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. แผนที่การกระจายความรับผิดชอบ

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม		2. ความรู้		3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์		
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2	5.3
0116131 ปรัชญาภูมิศาสตร์		○	○		○	●					○			

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
○ 1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีวะและสังคม	กำหนดแนวการปฏิบัติร่วมกันเพื่อส่งเสริมนิสัยในเรื่องความมีวินัย มีความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชา ทั้งงานบุคคล และงานกลุ่ม	ประเมินจากการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ด้านความรู้		
○ 2.1 มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ชีวิตและสังคม	ให้นิสิต เลือกและนำแนวความคิด ทฤษฎีไปใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์จริงในพื้นที่	จากงานที่ได้รับมอบหมาย งานจากภาคสนาม
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
○ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ	เน้นการสอนให้นิสิต สามารถคิดวิเคราะห์ และการนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ที่เรียนในชั้นไปประยุกต์เพื่ออธิบายปรากฏการณ์จริงในพื้นที่ได้	จากผลงานที่นิสิตได้รับมอบหมาย เป็นงานกลุ่ม
● 3.2 สามารถบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ไปประยุกต์เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้		
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
○ 4.4 ยอมรับความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรม เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมที่มีความ	มอบหมายงานให้นิสิตรับผิดชอบทั้งรายบุคคล และงานกลุ่ม	งานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่ม

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
หลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข		
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	บทนำ: - ความหมายภูมิศาสตร์ - โครงสร้างของวิชา - กลยุทธ์ทางการศึกษา - กลยุทธ์ทางการค้นคว้าวิจัย	3	0	กิจกรรม 1.บรรยาย 2.ให้ผู้เรียนค้นคว้า ความหมายของ ภูมิศาสตร์ และนำมา แลกเปลี่ยนความรู้ กับคนอื่นๆ ในชั้น เรียน สื่อที่ใช้ power point	อ.ณิชภัทร
2-4	ประวัติและแนวความคิดทางภูมิศาสตร์ -ภูมิศาสตร์สมัยคลาสสิก -ภูมิศาสตร์โลกมุสลิม -ภูมิศาสตร์โลกตะวันออก	9	0	กิจกรรม 1.บรรยาย 2 .แบ่งผู้เรียนเป็น กลุ่ม และรายบุคคล ค้นคว้านักภูมิศาสตร์ คนสำคัญและผลงาน ในแต่ละสมัย และ นำเสนองานในชั้น เรียน สื่อที่ใช้ power point	อ.ณิชภัทร

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
5-6	ภูมิศาสตร์สมัยการสำรวจบุกเบิกและการ ค้นพบ - การสำรวจทางทะเล และการค้นพบ ข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์	6	0	กิจกรรม 1.บรรยาย 2.ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม ค้นคว้านักสำรวจทาง ทะเลที่สำคัญ และ เหตุการณ์ที่สำคัญใน สมัยการสำรวจ และ นำเสนอ สื่อที่ใช้ power point	อ.ณิชากัทร
7-8	จุดเริ่มต้นของภูมิศาสตร์สมัยใหม่ - อเล็กซานเดอร์ ฟอน ฮุมโบลด์ท์ - คาร์ท ริทเทอร์	6	0	กิจกรรม 1.บรรยาย 2.ให้นักศึกษา ผลงานของฮุมโ บลด์ท์ และริทเทอร์ สรุปโดย mind map ความเหมือน และ ความแตกต่าง เกี่ยวกับ ผลงาน และ วิธีการศึกษา ภูมิศาสตร์สมัยใหม่ ของฮุมโบลด์ท์ และ ริทเทอร์ สื่อที่ใช้ power point	อ.ณิชากัทร
9	สอบกลางภาค				
10	การปฏิรูปทางภูมิศาสตร์ - มูลเหตุของการเปลี่ยนแปลง - การปฏิรูปทางภูมิศาสตร์ - ศาสตร์ทางพื้นที่	3	0	กิจกรรม 1.บรรยาย สื่อที่ใช้ Power point	อ.ณิชากัทร

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
11-12	แนวความคิดทางภูมิศาสตร์และนัก ภูมิศาสตร์คนสำคัญ	3	3	กิจกรรม 1.บรรยาย 2.แบ่งกลุ่มผู้เรียน เลือกแนวความคิด ทางภูมิศาสตร์ของ นักภูมิศาสตร์ที่สนใจ โดยสืบค้นจาก หนังสือ และนำเสนอ โดย power point ซึ่งการเรียนแบบ Active Learning สื่อที่ใช้ Power point	อ.นิชาภัทร
13-15	การศึกษาปรากฏการณ์ในพื้นที่ตาม แนวความคิดทางภูมิศาสตร์	2	7	กิจกรรม 1.แบ่งกลุ่มผู้เรียน ศึกษาปรากฏการณ์ ในจังหวัดสงขลาซึ่ง เป็นการเรียนรู้โดยใช้ ชุมชนเป็นฐาน เพื่อ ประยุกต์แนวความคิด ทางภูมิศาสตร์มา อธิบายปรากฏการณ์ ทางพื้นที่ในพื้นที่จริง	อ.นิชาภัทร
16	รายงานการศึกษาปรากฏการณ์ในพื้นที่ ตามแนวความคิดทางภูมิศาสตร์	1	2	ให้ผู้เรียนรายงานผล จากการศึกษา ปรากฏการณ์ในพื้นที่ เป็นรายกลุ่มตามที่ ได้รับมอบหมาย และ ส่งรูปเล่มรายงานซึ่ง จะเป็นนวัตกรรมทาง สังคมของผู้เรียน	อ.นิชาภัทร

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		33	12		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	ลำดับที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ประเมินพฤติกรรมผู้เรียนในชั้นเรียน และ จากเพื่อนร่วมชั้นเรียน	1-8 และ 10-16	ร้อยละ 5
2	ด้านความรู้	ประเมินจากการสอบ และเล่มรายงานที่เป็น นวัตกรรมทางสังคมของผู้เรียน	9 และ 17- 18	ร้อยละ 50
3	ด้านทักษะทางปัญญา	จากผลงานการศึกษาภาคสนามในพื้นที่ จังหวัดสงขลา การนำเสนองาน	1 4 6 11- 13 และ 14-16	ร้อยละ 20
4	ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	งานที่ได้มอบหมายทั้งในชั้นเรียน และ ภาคสนาม	1-8 และ 10-16	ร้อยละ 5
5	ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	จากงานที่ได้รับมอบหมาย การจัดทำรายงาน และ การนำเสนองาน	11-16	ร้อยละ 20
รวม				100 %

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. 2527. แนวความคิดทางภูมิศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. 2549. แนวความคิดใหม่ทางภูมิศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัท มิสเตอร์ก๊อปปี

(ประเทศไทย) จำกัด.

เสนห์ ญาณสาร. 2546. ประวัติแนวความคิดภูมิศาสตร์สมัยคลาสสิก. เชียงใหม่: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะ

สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เสนห์ ญาณสาร. 2546. ประวัติแนวความคิดภูมิศาสตร์สมัยใหม่. เชียงใหม่: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

James,P.E. and Marti, G.J. 1981. All Possible Worlds: A History of Geographical Ideas. New
York: Wiley.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

-

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

นิสิตประเมินอาจารย์ผ่านระบบประเมินของมหาวิทยาลัย online

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

แบบประเมินผลการสอน ซึ่งเป็นแบบประเมินผลการสอนของมหาวิทยาลัย ที่กำหนดให้มีการประเมินการ
สอนของอาจารย์ผู้สอน โดยนิสิต ทุกภาคการศึกษา

3. การปรับปรุงการสอน

ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ นอกเหนือการบรรยายในชั้นเรียน ให้นิสิตค้นคว้าเพิ่มเติม และนำ
ความรู้ที่เรียนในชั้นเรียน ประยุกต์เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ทางกายภาพและทางสังคมในพื้นที่จริง โดยใช้
ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมทางสังคม

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

การพิจารณารับรองผลการประเมินของรายวิชาจากการทวนสอบของคณะกรรมการของสาขาวิชา
ภูมิศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

ให้นิสิตฝึกการเขียนบทความวิชาการ และเพิ่มประสบการณ์ในพื้นที่จริงแก่นิสิต